

2004. évi CXXXIV. törvény

a kutatás-fejlesztésről és a technológiai innovációról

Az Országgyűlés annak érdekében, hogy elősegítse a magyar gazdaság versenyképességének és jövedelemtermelő képességének a tudásra, valamint a technológiai innovációra épülő és a fenntartható fejlődést szolgáló növekedését, a következő törvényt alkotja.

I. Fejezet

ÁLTALÁNOS RENDELKEZÉSEK

A törvény célja

1. § (1) A törvény célja, hogy

- a) a kutatás-fejlesztési és technológiai innovációs eredmények létrehozása és hasznosítása feltételeinek javításával segítse a magyar gazdaság fenntartható fejlődését,
- b) elősegítse a vállalkozások technológiai innováción alapuló versenyképességének növekedését és a régiókban található kutatás-fejlesztési és innovációs lehetőségek minél teljesebb körű hatékony kihasználását,
- c) ösztönözze a magas hozzáadott értéket előállító munkahelyek létrehozását,
- d) előmozdítsa a kutatás-fejlesztésben foglalkoztatottak szakmai felkészültségének javulását és társadalmi elismertségük növelését,
- e) járuljon hozzá az ország védelmi és biztonsági képességeihez szükséges fejlett technológiák alkalmazásához.

(2) A fenti célok megvalósulása érdekében a törvény

- a) rögzíti a kutatás-fejlesztési és technológiai innovációs eredmények létrehozását és azok gazdasági, társadalmi hasznosítását segítő állami feladatrendszer kereteit,
- b) a kutatás-fejlesztés és a technológiai innováció sajátosságaira tekintettel állapítja meg a közfinanszírozású támogatások felhasználásával kapcsolatos legfontosabb szabályokat,
- c) megkönnyíti a költségvetési kutatóhelyen létrejött eredmények gazdasági hasznosíthatóságát,
- d) ösztönzi a vállalkozások önszerveződésai - különösen a szakmai érdekképviseltek - keretében nyújtott innovációt segítő szolgáltató tevékenységeket.

A törvény alapelvei

2. § A törvényben érvényesülnek az állam és a piaci szereplők viszonyára vonatkozó következő elvek és szabályok:

- a) az állam a piaci versenyt nem torzító módon támogatja a vállalkozások kutatás-fejlesztési és technológiai innovációs tevékenységét,
- b) a kutatás-fejlesztés és a technológiai innováció céljaira rendelkezésre álló közfinanszírozású támogatások - ha törvény, kormányrendelet vagy kormányhatározat másként nem rendelkezik - nyílt pályázati rendszerben kerülnek elosztásra,
- c) megvalósul a közfinanszírozású támogatások felhasználásának rendszeres ellenőrzése és független értékelése,
- d) a vállalkozásoknak nyújtott támogatások a saját források kutatás-fejlesztési és technológiai innovációs célú felhasználásának kiegészítésére és ösztönzésére szolgálnak,
- e) a közfinanszírozású kutatás-fejlesztési és technológiai innovációs programokban a kis- és középvállalkozások számára kedvezményes feltételek állapíthatók meg,
- f) az állam a kutatás-fejlesztési és technológiai innovációs infrastruktúra, valamint intézményrendszer fejlesztésének finanszírozásában együttműködik a vállalkozásokkal,

g) az állam a kutatás-fejlesztést és a technológiai innovációt támogató pénzügyi intézkedések szabályait e tevékenységek sajátosságainak megfelelő módon alakítja.

A törvény hatálya

3. § (1) E törvény hatálya a Magyarországon megvalósuló kutatás-fejlesztésre és technológiai innovációra, valamint az ezekhez kapcsolódóan Magyarországon nyújtott szolgáltatásokra terjed ki.

(2) A törvény hatálya kiterjed továbbá

a) az olyan, külföldön nyújtott szolgáltatások igénybevételére és külföldről történő eszközbeszerzésekre is amelyek közvetlenül Magyarországon megvalósuló kutatás-fejlesztéshez, technológiai innovációhoz, illetve az (1) bekezdés szerinti szolgáltatásnyújtáshoz kapcsolódnak, valamint

b) az Európai Unió belüli és más nemzetközi együttműködés keretében magyar részvétellel

ba) külföldön végzett, az (1) bekezdésben meghatározott tevékenységekre, és

bb) külföldön nyújtott, az (1) bekezdés szerinti szolgáltatásokra is.

II. Fejezet

ÉRTELMEZŐ RENDELKEZÉSEK

4. § E törvény alkalmazásában

1. a) *alapkutatás*: elsődlegesen a jelenségek lényegére és a megfigyelhető tényekre vonatkozó tudományos ismeretek bővítését célzó kísérleti, tapasztalati, rendszerező vagy elméleti munka, amely lehet

aa) *tiszta alapkutatás*: a tudományos ismeretek bővítésére irányuló kutatás, amelynek nem célja a közvetlen társadalmi vagy gazdasági haszon elérése vagy az eredmények gyakorlati problémák megoldására történő alkalmazása;

ab) *célzott alapkutatás*: a tudományos ismeretek bővítésére irányuló olyan kutatás, amelyről valószínűsíthető, hogy a felismert vagy várható, jelenlegi vagy jövőbeli problémák megoldására alapul szolgál;

b) *alkalmazott (vagy ipari) kutatás*: új ismeret szerzésére elsődlegesen meghatározott gyakorlati cél érdekében végzett eredeti vizsgálat (a továbbiakban: alkalmazott kutatás);

c) *kísérleti (vagy pre-kompetitív) fejlesztés*: a kutatásból és/vagy a gyakorlati tapasztalatokból nyert, már létező tudásra támaszkodó tevékenység, amelynek célja új anyagok, termékek, eljárások, rendszerek, szolgáltatások létrehozása, vagy a már meglévők lényeges továbbfejlesztése (a továbbiakban: kísérleti fejlesztés);

d) *kutatás-fejlesztés*: magában foglalja az alapkutatást, az alkalmazott kutatást és a kísérleti fejlesztést;

e) *a kutatás-fejlesztési és technológiai innovációs eredmények hasznosítása*: idetartozik mind a vállalkozások keretében, üzleti céllal, gazdasági eredmény reményében történő felhasználás, mind az olyan közösségi célú felhasználás, amelynek eredménye a lakosság életminőségének és a közszolgáltatások minőségének javítása, a természeti és épített környezet védelme, az ország fenntartható fejlődése, valamint védelmi képességének és biztonsági helyzetének javítása (a továbbiakban: hasznosítás);

2. *technológiai innováció*: a gazdasági tevékenység hatékonyságának, jövedelmezőségének javítása, illetve kedvező társadalmi és környezeti hatások elérése érdekében végzett tudományos, műszaki, szervezési, gazdálkodási, kereskedelmi műveletek összessége, amelyek eredményeként új vagy lényegesen módosított termékek, eljárások, szolgáltatások jönnek létre, új vagy lényegesen módosított eljárások, technológiák alkalmazására, piaci bevezetésére kerül sor, beleértve azokat a változásokat, amelyek csak adott ágazatban vagy adott szervezetnél minősülnek újdonságnak;

3. *nemzeti innovációs rendszer*: az országon belül azoknak az intézményeknek, vállalkozásoknak és egyéb szervezeteknek, valamint azoknak az erőforrásoknak, szabályoknak, feltételeknek és intézkedéseknek az összessége, amelyek az új tudás és technológia létrehozását, átadását, terjedését és hasznosítását befolyásolják;

4. a) *kutatóhely*: alap-, illetve főtevékenységként vagy ahhoz kapcsolódóan kutatás-fejlesztési tevékenységet folytató szervezet, szervezeti egység vagy egyéni vállalkozó;

b) *költségvetési kutatóhely*: költségvetési gazdálkodási rendben működő, alap-, illetve főtevékenységként vagy ahhoz kapcsolódóan kutatás-fejlesztési tevékenységet folytató szervezet vagy szervezeti egység;

c) *nonprofit kutatóhely*: a közhasznú szervezetekről szóló törvényben meghatározott közhasznú szervezetként, illetve annak keretében működő kutatóhely;

d) *kutató, fejlesztő*: az a természetes személy, aki új ismeret, szellemi alkotás, termék, szolgáltatás, eljárás, módszer, rendszer létrehozásával vagy fejlesztésével, valamint az ezt célzó projektek megvalósításának irányításával foglalkozik (a továbbiakban: kutató);

5. *konzorcium*: a részes felek (tagok) polgári jogi szerződésben szabályozott munkamegosztásán alapuló együttműködés kutatás-fejlesztési, technológiai innovációs tevékenység közös folytatása vagy egy kutatás-fejlesztési, technológiai innovációs projekt közös megvalósítása céljából;

6. a) *vállalkozás*: az egyéni vállalkozás, a gazdasági társaság, a szövetkezet, a vízi társulat, vízi-közmű társulat, továbbá az erdőbirtokossági társulat;

b) *hasznosító vállalkozás*: költségvetési kutatóhelyen - a 20. § alkalmazásában nonprofit kutatóhelyen is - létrejött szellemi alkotások üzleti hasznosítása céljából az ilyen kutatóhely által alapított, illetve részvételével vagy részesedésével működő gazdasági társaság;

7. *közfinanszírozású támogatás*: az államháztartás alrendszereiből nyújtott támogatás, ideértve az államháztartásról szóló 1992. évi XXXVIII. törvény (a továbbiakban: Áht.) 13/A. § szerinti, az Európai Unióból (a továbbiakban: EU) származó forrásokat is, továbbá a területfejlesztési tanácsok rendelkezési jogkörébe utalt támogatás és az állami, illetve önkormányzati részvétellel létrejött nemzetközi szerződések alapján kapott külföldi támogatás;

8. a) *kutatás-fejlesztési és technológiai innovációs program*: közfinanszírozású támogatási forrás kezelője által meghatározott cél elérését szolgáló, vagy meghatározott témakörbe csoportosítható kutatás-fejlesztési vagy technológiai innovációs projektek megvalósításának támogatására kiírt pályázat, illetve pályázatok időben megismételt sorozata (a továbbiakban: program);

b) *projekt*: meghatározott kutatás-fejlesztési feladat, technológiai innovációs folyamat végrehajtására irányuló tevékenység az abban érdekelték által meghatározott terv alapján;

9. *civil szervezet*: az egyesülési jogról szóló 1989. évi II. törvény alapján létrejött társadalmi szervezet, szövetség (kivéve a pártot, a munkaadói és munkavállalói érdek-képviselői szervezetet, a biztosító egyesületet, valamint az egyházat) és a Polgári Törvénykönyvről szóló 1959. évi IV. törvény alapján létrejött alapítvány (ide nem értve a közalapítványt).

III. Fejezet

A KUTATÁS-FEJLESZTÉS ÉS A TECHNOLÓGIAI INNOVÁCIÓ KORMÁNYZATI FELADATAI

5. § (1) A Kormány

a) megalkotja, és szükség szerint megújítja középtávú tudomány-, technológia- és innováció-politikai (a továbbiakban: TTI) stratégiáját;

b) a TTI stratégia megvalósításáról két évente beszámol az Országgyűlésnek;

c) az állami költségvetés előkészítése során - az államháztartás forrásaival és egyéb kötelezettségeivel összhangban - javaslatot tesz a TTI stratégia időarányos céljainak megvalósításához szükséges feltételekre és forrásokra;

d) támogatja az EU programjaiban és más nemzetközi tudományos és technológiai együttműködésekben történő magyar részvételt;

e) támogatja és ösztönzi a vállalkozásokat annak érdekében, hogy hasznosítsák a hazai kutatás-fejlesztés eredményeit, valamint a külföldön létrejött tudást és technológiát;

f) tudomány- és gazdaságdiplomáciai eszközökkel és a fejlett technológia kereskedelmének ösztönzésével elősegíti a Magyarországon létrehozott szellemi alkotások és technológia hazai érdekekkel összhangban álló külföldi hasznosítását;

g) programokat, intézkedéseket kezdeményez és finanszíroz a kutatás-fejlesztés hazai és nemzetközi infrastruktúrájának kiépítésére, valamint a nemzetgazdasági jelentőségű kutatás-fejlesztési, kutatáshasznosítási és technológiai innovációs feladatok megoldására;

h) meghatározza a támogatási rendszerben érvényesítendő teljesítmény-követelményeket;

i) meghatározza a támogatási rendszer független értékelésének és ellenőrzésének elveit, tartalmi követelményeit és rendszerét;

j) gondoskodik a programok és projektek közfinanszírozású támogatására fordított források összehangolását, számbavételét, átláthatóságát teljes körűen és egységes rendben biztosító, a nyilvánosság tájékoztatásához és az

ország nemzetközi adatszolgáltatási kötelezettségei teljesítéséhez szükséges tervezési, felhasználási és elszámolási szabályok kialakításáról és alkalmazásáról.

(2) A kormányzati TTI stratégia kidolgozásáért és megvalósításának koordinálásáért felelős országos hatáskörű államigazgatási szerv a Nemzeti Kutatási és Technológiai Hivatal, amelynek feladatait és jogállását a Kormány rendeletben határozza meg.

(3) A TTI stratégia kialakításában a Kormány, illetve a Nemzeti Kutatási és Technológiai Hivatal együttműködik a tudományos élet képviselőivel, a vállalkozásokkal, valamint a társadalmi, gazdasági érdekképviselőkkel és más civil szervezetekkel.

6. § (1) A miniszterek, valamint a Magyar Tudományos Akadémia elnöke feladatkörükben - a Nemzeti Kutatási és Technológiai Hivatal elnökével együttműködve - részt vesznek a kormányzati TTI stratégia és megvalósításának eszközrendszere kidolgozásában, valamint érvényesítésében.

(2) A miniszterek, valamint a Magyar Tudományos Akadémia főtitkára feladatkörükben - a Nemzeti Kutatási és Technológiai Hivatal elnökével együttműködve -

a) felügyelik a fejezetükhöz tartozó költségvetési szervként működő kutatóhelyeket, illetve az azokat magukban foglaló költségvetési szerveket a rájuk irányadó szabályok szerint;

b) a forráskoordináció szempontjainak figyelembevételével gondoskodnak a felelősségi körükbe tartozó kutatás-fejlesztési és technológiai innovációs feladatok ellátásához szükséges források tervezéséről, rendelkezésre bocsátásáról, kezeléséről és felhasználásáról, valamint annak ellenőrzéséről;

c) gondoskodnak a rendelkezési jogosultságukba tartozó előirányzatokból támogatott kutatás-fejlesztési és technológiai innovációs programoknak a 13. §-ban foglaltaknak megfelelő értékeléséről;

d) ellátják a nemzetközi szerződésekből rájuk háruló TTI feladatokat;

e) támogatják a hasznosítást, kutatás-fejlesztési célú szakmai együttműködések és technológiai innovációs hálózatok kialakítását, működését;

f) a szakterületükre irányuló támogatott kutatás-fejlesztési és technológiai innovációs programok tekintetében részt vesznek a tartalmi követelmények és a támogatási feltételek meghatározásában.

IV. Fejezet

A KUTATÁS-FEJLESZTÉS ÉS A TECHNOLÓGIAI INNOVÁCIÓ KÖZFINANSZÍROZÁSÚ TÁMOGATÁSA

7. § (1) A Kormány a TTI stratégia megvalósítása érdekében kutatóhelyeket létesíthet, és azokat a központi költségvetés keretében támogathatja.

(2) A Kormány a TTI stratégia megvalósítása keretében külön jogszabályban meghatározott pályázati rendszerben támogatja az alapkutatót.

(3) A Kormány a TTI stratégiából fakadó hasznosítási célok megvalósítása érdekében pályázati úton közfinanszírozású támogatást nyújt, különösen

a) kutatás-fejlesztési és technológiai innovációs projektek előkészítéséhez és megvalósításához;

b) a kutatás-fejlesztéssel és technológiai innovációval kapcsolatos szervező, közvetítő, tanácsadó és hálózatépítő tevékenységhez;

c) a nemzetközi együttműködés keretében Magyarországon folytatott kutatás-fejlesztési és technológiai innovációs tevékenységhez;

(4) A (3) bekezdés szerinti támogatások során a közfinanszírozású támogatások hatékony hasznosulása érdekében előnyben kell részesíteni azokat a kutatás-fejlesztési és technológiai innovációs projekteket, amelyek

a) megvalósításából származó eredmények a közvetlen gazdálkodói érdekeltség körén túl, nemzetgazdasági vagy társadalmi szinten is jelentkeznek;

b) alapvető tudományos és technológiai áttörést hozó eredményeket ígérnek, és ennek érdekében célzott alapkutatói tevékenységet is magukban foglalhatnak;

c) a nemzeti innovációs rendszer több résztvevője - különösen költségvetési kutatóhely és vállalkozás - együttműködését igénylik;

d) regionális, illetve határon átnyúló kutatás-fejlesztési és technológiai innovációs együttműködést valósítanak meg;

e) a kutatás-fejlesztésben foglalkoztatottak szakmai, illetve vállalkozási felkészültségének javítását szolgálják;

f) a kutatás-fejlesztés és a technológiai innováció infrastruktúráját regionális, illetve nemzetgazdasági szinten fejlesztik.

(5) Az elbírálás során előnyben kell részesíteni azokat a pályázatokat, amelyek résztvevői korábban hatékony kutatás-fejlesztési, illetve technológiai innovációs tevékenységet végeztek, így különösen:

a) kutatás-fejlesztési eredményeik alkalmazásával a nemzetközi versenyképességet számottevően javító innovációt valósítottak meg,

b) kutatás-fejlesztési eredményeikre iparjogvédelmi oltalmat szereztek, és azt fenntartották,

c) eredményesen valósítottak meg kutatás-fejlesztési projekteket.

8. § Az államháztartás alrendszeréből folyósított támogatás a támogatási szerződésben - az irányadó jogszabályi rendelkezésekkel összhangban - rögzített, a projekt végrehajtásának erőforrás-igényével összhangban álló pénzügyi és időbeli ütemezésben vehető igénybe.

9. § A közfinanszírozású támogatással megvalósuló azonos típusú kutatás-fejlesztési és technológiai innovációs projektek esetében egységes pénzügyi tervezési, felhasználási és elszámolási szabályokat kell alkalmazni, amelyek

a) teljes körűen és egységes rendben biztosítják a közfinanszírozású támogatásokra fordított források összehangolását, számbavételét, felhasználásuk átláthatóságát;

b) biztosítják a források tervezésének megalapozottságát, számon kérhetőségét, valamint illeszkedését az államháztartás tervezési és beszámolási rendjébe;

c) alapul szolgálnak a nyilvánosság tájékoztatásához és az ország nemzetközi adatszolgáltatási kötelezettségei teljesítéséhez.

10. § (1) Költségvetési kutatóhely nemzetközi szerződés alapján, illetve európai uniós forrásból kapott támogatás esetén az előleggel nem finanszírozott költségek fedezésére a költségvetési előirányzatában szereplő támogatásból előfinanszírozásban részesülhet.

(2) A költségvetési kutatóhely az előfinanszírozást az (1) bekezdés szerinti támogatásról szóló szerződés megkötését követően igényelheti.

(3) Az (1) bekezdés szerinti előfinanszírozásra vonatkozó szabályokat a Kormány rendeletben határozza meg.

11. § (1) Amennyiben kis- és középvállalkozás vagy nonprofit kutatóhely kutatás-fejlesztési, illetve technológiai innovációs projektjéhez nemzetközi szerződés alapján, illetve európai uniós forrásból támogatást kap, és ezen projekt végrehajtása érdekében felmerült költségeinek fedezésére kölcsönt vesz fel, akkor pályázati úton kamattámogatásban részesülhet.

(2) Az (1) bekezdés szerinti kamattámogatás a hitelintézetekről és a pénzügyi vállalkozásokról szóló törvényben meghatározott teljes hiteldíj részbeni vagy teljes fedezésére terjedhet ki. A kamattámogatás mértékét és feltételeit a pályázati kiírás határozza meg.

12. § A támogatások elnyerésére irányuló pályázati eljárás során a pályázató szervezetnek az alábbi követelményeket kell érvényesítenie:

a) a támogatásban részesíthetők körét - az EU tagságból és nemzetközi szerződésekből eredő kötelezettségeket is alapul véve - a pályázati kiírásban kell meghatározni;

b) a pályázati eljárás általános szabályait, valamint az egyes pályázati kiírásokban szereplő tartalmi és formai követelményeket, továbbá a pénzügyi tervezés és elszámolás szabályait a kutatás-fejlesztési és a technológiai innovációs folyamat sajátosságainak megfelelő módon kell kialakítani, érvényesítve a közpénzek igénybevételével kapcsolatos általános követelményeket;

c) a pályázathoz és a szerződéskötéshez, valamint a Nemzeti Kutatás-nyilvántartási Rendszerhez nyújtott adatszolgáltatás tartalmi és formai követelményeit - az azonos tartalmú, többszörös adatszolgáltatás elkerülése érdekében - össze kell hangolni;

d) a kis- és középvállalkozások számára az általánostól eltérő pályázati feltételeket lehet meghatározni az EU vonatkozó előírásaival összhangban;

e) a pályamű bírálatának szempontjait és a bírálati eljárásra vonatkozó általános szabályokat a pályázati felhívás és útmutató tartalmazza;

f) a támogatásról szóló döntést nyilvánosságra kell hozni;

g) a 18. § (1) bekezdésében meghatározott kutatóhely esetében a pályamű és a támogatási szerződés kötelező eleme a nyilatkozat arról, hogy rendelkezik a 18. § szerinti szellemi tulajdon-kezelési szabályzattal.

13. § (1) A kutatás-fejlesztési és technológiai innovációs támogatási programokban kitűzött célok megvalósítását rendszeresen értékelni kell. A programértékelést a támogatási döntést hozó, és a támogatást nyújtó szervezettől egyaránt független értékelő végzi. A további programok kialakítása során a programértékelés eredményeit figyelembe kell venni.

(2) A programértékelés költségeit az adott program forrásából kell elkülöníteni.

(3) A programértékelés eredményét nyilvánosságra kell hozni.

(4) A programértékelés rendszerét és tartalmi követelményeit a Kormány rendeletben szabályozza.

14. § (1) A közfinanszírozású kutatás-fejlesztési és technológiai innovációs projektek eredményességét, valamint a projekt céljának és jellegének megfelelő gazdasági és társadalmi hasznosulását a projekt lezárása után értékelni kell.

(2) A projektértékelés ki kell térjen a projekt eredménye közérdekű hasznosításának lehetőségeire, valamint a hasznosítás esetleges társadalmi kockázataira is.

(3) A projektértékelés költségeit az adott program forrásából kell elkülöníteni.

(4) A projektértékelés eredményét - nem veszélyeztetve az iparjogvédelmi oltalom megszerzését és a pályázó üzleti érdekeit - nyilvánosságra kell hozni.

(5) A projektértékelésről, és ennek keretében szükség szerint független szakértők felkéréséről a pályázat kiírója gondoskodik.

(6) A projekt támogatására vonatkozó szerződésben meg kell határozni a projekt értékeléséhez szükséges információk körét és az információ-szolgáltatásnak a projekt befejezésétől számított időpontját, illetve gyakoriságát.

(7) A projektértékelés és a nyilvánossá tétel szempontrendszerét, valamint az ehhez kapcsolódó adatszolgáltatási kötelezettséget - a személyes adatok védelméről és a közérdekű adatok nyilvánosságáról szóló 1992. évi LXIII. törvény szabályainak megfelelően - a pályázati kiírás tartalmazza.

15. § (1) A közfinanszírozású támogatással megvalósuló kutatás-fejlesztési és technológiai innovációs projektek (témák) nyilvántartása, ennek révén az átláthatóság növelése, a párhuzamos, illetve halmozott pénzügyi támogatások azonosítása, a tudományos és szakmai együttműködés megkönnyítése, valamint a hasznosítás elősegítése céljából Nemzeti Kutatás-nyilvántartási Rendszert (a továbbiakban: NKR) kell működtetni.

(2) Az NKR-nek minden olyan személy vagy szervezet, amely közfinanszírozású kutatás-fejlesztési támogatásban vagy ilyen megrendelésben részesül, az ilyen forrásból támogatott kutatásairól - a támogató szervezeten keresztül - a *mellékletben* meghatározott adatokat köteles szolgáltatni.

(3) A támogatási szerződésnek ki kell terjednie arra, hogy a kutatás-fejlesztést végző szervezet köteles az előírt adatszolgáltatási kötelezettséget a kutatást támogató szervezet részére teljesíteni.

(4) Az NKR-t a Nemzeti Kutatási és Technológiai Hivatal elnöke felügyeli.

(5) Az NKR adatbázisában szereplő adatok nyilvánosak.

(6) Az NKR az adatokat a projekt lezárását követő tíz évig őrzi meg.

(7) Az NKR-rel kapcsolatos részletes szabályokat kormányrendelet határozza meg.

V. Fejezet

A SZELLEMI ALKOTÁSOKHOZ FŰZŐDŐ JOGOK VÉDELME, A SZELLEMI ALKOTÁSOK HASZNOSÍTÁSÁNAK TÁMOGATÁSA

16. § (1) A közfinanszírozású kutatás-fejlesztési támogatással megvalósított projekt kedvezményezettje köteles gondoskodni arról, hogy projekt keretében létrejött szellemi alkotással kapcsolatos, a jogszabály adta keretek közötti lehető legteljesebb jogosultságok a kedvezményezettre szálljanak át, oly módon, hogy ez lehetővé tegye a projekt eredményének a (2) bekezdéssel összhangban történő átengedését is. Amennyiben a projekt megvalósításában többen működnek közre, úgy köztük az ilyen módon átszállt szellemi alkotással kapcsolatos jogokban való részesedés arányát polgári jogi szerződésben kell rögzíteni.

(2) Amennyiben a támogató megköveteli a közfinanszírozású kutatás-fejlesztési támogatással megvalósított projekt eredményeként létrejött szellemi alkotás közcélú felhasználásra ellenérték nélkül történő átengedését, azt a pályázati kiírásnak és a támogatási szerződésnek is tartalmaznia kell.

17. § (1) Amennyiben azt a projekt célja, eredményének jellege lehetővé teszi, közfinanszírozású kutatásfejlesztési támogatás esetében a pályázati kiírásban előírható, hogy a pályázó az elvárható gondossággal eljárva törekedjen

a) a projekt keretében létrehozott eredmény magyarországi, illetve Magyarországra kiterjedő iparjogvédelmi oltalmának megszerzésére, fenntartására, megújítására;

b) a támogatott projekt keretében létrejövő eredmények magyarországi hasznosítására.

(2) Több személy vagy szervezet együttes pályázása esetén a pályázat kiírója megkövetelheti az együttműködésben részes feleknek (a konzorcium tagjainak) a projekt eredményeként létrejött szellemi alkotásokkal kapcsolatos jogokra vonatkozó *előzetes* - a hasznosítást is elősegítő - megállapodását.

(3) A támogatási szerződésben meg kell határozni a pályázó (1) bekezdésben foglaltak szerint előírt kötelezettsége felróható elmulasztásának jogkövetkezményeit.

18. § (1) A kutatóhelynek minősülő költségvetési szervnek és közalapítványnak, valamint az államháztartás alrendszeréhez kapcsolódó vagyomból létrehozott, kutatóhelynek minősülő közhasznú társaságoknak szellemi tulajdon-kezelési szabályzattal kell rendelkezniük.

(2) A szabályzatnak - figyelemmel a 19. § előírásaira - ki kell terjednie különösen

a) a kutatóhelyen létrejött és az ellenszolgáltatás fejében szerzett szellemi alkotások értékelésének és nyilvántartásának elveire, beleértve a szellemi alkotások létrehozásához felhasznált ráfordítások kimutatását,

b) a szellemi alkotásnak nem pénzbeli hozzájárulásként gazdasági társaság tulajdonába adásának (apportálásának) vagy egyéb módon történő hasznosításának feltételeire, valamint a szellemi alkotás apportálásával szerzett részesedés megszüntetésének vagy mértéke csökkentésének feltételeire, továbbá a kezelésére vonatkozó elvekre és feladatokra, figyelemmel a szellemi alkotás *a)* pont szerint meghatározott értékére is;

c) a szellemi alkotásokhoz fűződő jogok védelmével kapcsolatos elvekre és követelményekre;

d) ha a vonatkozó jogszabályok a felek eltérő rendelkezését lehetővé teszik, a kutatóhellyel köztisztviselői, közalkalmazotti, munka- vagy munkavégzésre irányuló egyéb, valamint polgári jogi jogviszonyban álló, a szellemi alkotás létrehozásában közreműködő kutatók jogaira és kötelezettségeire a hasznosítás folyamatában;

e) a kutatóhely jogosultságába tartozó szellemi alkotásokkal összefüggő értékelési, nyilvántartási és hasznosítási eljárások elveire;

f) az *a)*-*e)* pontokkal kapcsolatos felelősség és hatáskör telepítésére.

(3) Az (1) bekezdés szerinti szervezet, ha több, a kutatás-fejlesztési alap-, illetve főtevékenységét megvalósító vagy ahhoz kapcsolódóan kutatás-fejlesztési tevékenységet is végző szervezeti egységet foglal magában, egyetlen szabályzatot készít, amelynek lehetnek az egyes szervezeti egységek sajátos feltételeinek megfelelő kiegészítései.

(4) A szabályzatot a költségvetési szerv vezetője, közalapítvány esetében a kezelő szerv (szervezet), közhasznú társaság esetében a legfőbb szerv hagyja jóvá. A jóváhagyásra jogosult ezt a hatáskörét nem ruházhatja át.

(5) A szabályzatot e törvény hatálybalépését követő tizenkét hónapon belül kell elkészíteni és jóváhagyni, illetve elfogadni.

(6) A hasznosító vállalkozásban történő részesedés-szerzést, a részesedés megszüntetését vagy mértéke csökkentését - az (1) bekezdés szerinti szabályzattal összhangban - a költségvetési szerv vezetője, közalapítvány esetében a kezelő szerv (szervezet), közhasznú társaság esetében a legfőbb szerv hagyja jóvá. A jóváhagyásra jogosult ezt a hatáskörét nem ruházhatja át.

19. § (1) Ha költségvetési szerv szellemi alkotás jogosultja, a szellemi alkotást nem pénzbeli hozzájárulásként gazdasági társaság (hasznosító vállalkozás) tulajdonába adhatja (apportálhatja).

(2) A költségvetési szerv akkor válik jogosulttá a (2) bekezdés szerinti tulajdonba adásra, amennyiben rendelkezik a 18. § szerinti szabályzattal.

(3) Hasznosító vállalkozás - amennyiben határozott időre alapítják - három évnél rövidebb időre nem hozható létre. Költségvetési szerv olyan határozott időre létrejött vállalkozásban, amelynek a létesítő okiratában meghatározott megszűnési időpontig a tervezett belépéstől, illetve részesedésszerzéstől számított három évnél kevesebb van hátra, tagsági jogviszonyt nem létesíthet, illetve részesedést nem szerezhet.

(4) A költségvetési szerv felelőssége nem haladhatja meg vagyoni hozzájárulásának mértékét, az osztalékból való részesedése pedig nem lehet annál kisebb arányú.

(5) Költségvetési szerv hasznosító vállalkozásba pénzbeli hozzájárulást csak akkor teljesíthet, ha az egy naptári évben összesen teljesített pénzbeli hozzájárulások összege nem haladja meg a költségvetési szerv előző évi költségvetési beszámolójában kimutatott vállalkozási tevékenység eredményének ötven százalékát. Ez a korlátozás nem vonatkozik a 20. § szerinti támogatásra.

(6) A hasznosító vállalkozás létesítő okirata nem írhat elő pótbefizetési kötelezettséget a résztvevő költségvetési szerv terhére.

(7) A költségvetési szerv a hasznosító vállalkozásban fennálló tagsági viszonyát, illetve részesedését csak az azt megtestesítő vagyoni jogok értékének könyvvizsgáló általi megállapítását követően, és legalább a megállapított értéken történő visszerthes átruházással szüntetheti meg vagy csökkentheti.

(8) A költségvetési szerv évente jelentést készít felügyeleti szerve részére arról, hogy az általa alapított, vagy részvételével működő hasznosító vállalkozásokban hogyan valósultak meg a hasznosítási célok.

(9) A (4) és (6) bekezdés értelemszerűen irányadó a költségvetési szerv által létrehozott, vagy részesedésével működő hasznosító vállalkozás általi további gazdálkodó szervezet alapítása, illetve gazdálkodó szervezetben történő részesedés szerzése esetén is, továbbá mindazon esetekben, amikor a hasznosító vállalkozás közvetett részesedésével működő gazdálkodó szervezet alapít gazdálkodó szervezetet vagy szerez gazdálkodó szervezetben részesedést.

(10) Hasznosító vállalkozás az (1) bekezdés szerinti szellemi alkotást nem apportálhatja.

20. § (1) Költségvetési és nonprofit kutatóhelyek részére szellemi alkotásaik hasznosítása céljából hasznosító vállalkozás létrehozásához, illetve ilyenben tagsági jogviszony létesítéséhez vagy részesedés szerzéséhez pályázati úton közfinanszírozású támogatás nyújtható.

(2) Az (1) bekezdés szerinti támogatásra pályázhat az a kutató, illetve egyetemi, főiskolai oktatói munkakörben foglalkoztatott személy (e bekezdés alkalmazásában: kutató) is, aki a költségvetési kutatóhelyen létrejött szellemi alkotásnak a költségvetési kutatóhellyel együttesen jogosultja, és szellemi alkotás hasznosítása céljából az együttesen jogosultak önállóan vagy bármely kívülálló harmadik személlyel gazdasági társaságot alapítanak, illetve gazdasági társaságban - a 19. §-ban foglaltak figyelembevételével - tagsági jogviszonyt létesítenek vagy részesedést szereznek. A támogatásra irányuló pályázat befogadásának feltétele a költségvetési kutatóhely és a kutató között a szellemi alkotáshoz fűződő jogokra és a hasznosításból származó jövedelmek megosztására vonatkozó érvényes szerződés megléte.

21. § A költségvetési kutatóhely közalkalmazotti jogállású munkatársa a hasznosító vállalkozásnak - a munkáltató előzetes írásbeli hozzájárulásával - tagja vagy vezető tisztségviselője lehet, illetve azzal munkavégzésre irányuló további jogviszonyt létesíthet.

VI. Fejezet

A KUTATÁS-FEJLESZTÉS ÉS A TECHNOLÓGIAI INNOVÁCIÓ EMBERI ERŐFORRÁSAI

22. § A kutatás-fejlesztési és a technológiai innovációs pályázati rendszerek keretében támogatás nyújtható

a) a köz- és felsőfokú oktatásban, valamint a felnőttképzésben részt vevők műszaki és tudományos ismereteinek fejlesztésére, tehetséggondozására a kutatói pálya iránti érdeklődés előmozdítása érdekében;

b) a közoktatásban dolgozó tanárok akkreditált tudományos továbbképzésére;

c) a költségvetési kutatóhelyek, valamint a vállalkozások együttműködésében szervezett - különösen a doktori iskolák keretében folyó - kutatóképzésre;

d) a kis- és középvállalkozásokban történő kutatói munkahelyteremtésre;

e) a nemzetközi kutatóáramlás és kutatócsere ösztönzésére;

f) a költségvetési kutatóhelyeken alkalmazott kutatók ideiglenes foglalkoztatására a vállalkozásoknál, valamint a vállalkozásoknál alkalmazásban álló kutatók ideiglenes foglalkoztatására a költségvetési kutatóhelyeken.

23. § Középfokú nevelési-oktatási intézményben főállásban, pedagógusi munkakörben foglalkoztatott, tudományos fokozattal vagy tudományos címmel rendelkező személyt a közoktatásról szóló 1993. évi LXXIX. törvény (a továbbiakban: Kt.) rendelkezései szerint legfeljebb hat hónap fizetés nélküli alkotói szabadság illeti meg, amelynek időtartamára ösztöndíjra pályázhat. Az ösztöndíj fedezetét a Kutatási és Technológiai Innovációs Alapból kell biztosítani.

24. § A Magyarországon végzett kutatás-fejlesztési és technológiai innovációs tevékenységhez szükséges magas vagy speciális képzettségű külföldi ösztöndíjasok, illetve munkavállalók beáramlásának támogatására pályázati úton közfinanszírozású támogatás nyújtható.

25. § A munkáltató - amennyiben a kutatónak a kutatás-fejlesztési munka eredménye hasznosításában érdekelt vállalkozásnál történő munkavégzéséhez előzetesen hozzájárult (Kjt. 43. §) - a kutatóval kötött megállapodás alapján a kutató számára fizetés nélküli szabadságot engedélyez.

VII. Fejezet

A KUTATÁS-FEJLESZTÉS ÉS A TECHNOLÓGIAI INNOVÁCIÓT ELŐSEGÍTŐ SZOLGÁLTATÁSOK

26. § (1) A kutatás-fejlesztés és technológiai innováció ösztönzési rendszere keretében támogatás nyújtható azokra a szolgáltató tevékenységekre, amelyek előmozdítják

a) technológiai innovációt végző vállalkozások alapítását, működését, tökéllátását;

b) a kutatóhelyek és a vállalkozások közötti - hasznosítási célú - kutatás-fejlesztési és technológiai innovációs együttműködést;

c) a szellemi alkotások jogi védelmét és hasznosítását;

d) a piaci információkhoz jutással kapcsolatos esélyegyenlőség megvalósulását;

e) a kutatás-fejlesztést, a technológiai innovációt, valamint a hasznosítást segítő ismeretek megszerzését, terjesztését;

f) a kutatás-fejlesztést és technológiai innovációt segítő infrastruktúra fejlesztését.

(2) Az (1) bekezdés szerinti célra irányuló szolgáltató tevékenységek közül - akár az azt végző, akár az azt igénybe vevő szervezetnek nyújtott - támogatásban részesíthető különösen

a) a hasznosítást segítő technológiaátadás;

b) a technológiák átadását és elterjesztését segítő közvetítő tevékenység;

c) a hasznosítás hozamairól és kockázatairól a befektetők számára műszaki, gazdasági, iparjogvédelmi és piaci információkat nyújtó, tanácsadó tevékenység;

d) a kis- és középvállalkozások innovációs tevékenységét, valamint a hasznosítást segítő szakmai szolgáltatások, különösen a marketing, az üzleti tervezés és az értékelemzés tekintetében;

e) a hasznosító vállalkozások alapítását segítő tanácsadó tevékenység;

f) adott szakmai terület vagy régió tudományos, illetve technológiai háttereként szolgáló tudásközpont, innovációs park, technológiai központ és inkubátorház innovációs szolgáltatásai;

g) vállalkozások szakmai szövetségei, konzorciumai keretében végzett tudományos és technológiai információszolgáltatás, valamint kutatás-fejlesztési együttműködésre, pályázatokon való részvétel előkészítésére és segítésére irányuló szervezési és közvetítő tevékenység.

(3) Az (1)-(2) bekezdés szerinti támogatás szabályait úgy kell kialakítani, hogy azok az itt szereplő szolgáltatások piacán erősítsék a versenyt és ezáltal a felhasználók meghatározó szerepét.

27. § (1) A 26. §-ban megjelölt szolgáltatásokat úgy kell fejleszteni, hogy azok az igénybe vevők számára a saját régiójukban elérhetőek legyenek.

(2) A regionális fejlesztési tanácsok gondoskodnak arról, hogy a regionális fejlesztési ügynökségek vagy a régióban működő más szervezetek alkalmasak legyenek a regionális innovációs funkciók fejlesztésének és az e körbe tartozó tevékenységek koordinálására, beleértve a szolgáltatást nyújtó szervezetek hálózatszerű együttműködésének elősegítését is.

28. § (1) A szellemi alkotások kis- és középvállalkozások által történő üzleti hasznosítását állami résztulajdonnal működő pénzügyi vállalkozás (garanciaintézmény) segítheti.

(2) A garanciaintézmény működésének, a tőkerészesedés-szerzés feltételeinek, a nyújtható garanciák körének és azok igénybevételének részletes szabályait a Kormány rendeletben határozza meg.

29. § (1) Külföldi kutatási infrastruktúra szolgáltatásainak igénybevételéhez pályázati úton közfinanszírozású támogatás nyújtható.

(2) Pályázati úton vagy a Kormány döntése alapján támogatás nyújtható külföldi kutatási infrastruktúra működtetéséhez, fejlesztéséhez, ha szerződés garantálja, hogy annak szolgáltatásait magyarországi kutatóhelyek és vállalkozások is igénybe vehetik.

(3) A Kormány döntése alapján támogatás nyújtható nemzetközi együttműködés keretében Magyarországon létrehozott kutatási infrastruktúra létesítéséhez, működtetéséhez, fejlesztéséhez.

VIII. Fejezet

A KUTATÁS-FEJLESZTÉS ÉS A TECHNOLÓGIAI INNOVÁCIÓ TÁRSADALMI MEGÍTÉLÉSÉNEK, ELFOGADOTTSÁGÁNAK ÉS MEGBECSÜLÉSÉNEK JAVÍTÁSA

30. § A kutatás-fejlesztés és a technológiai innováció társadalmi megítélésének, elfogadottságának és megbecsülésének javítása, valamint a természettudományos és műszaki pályák vonzerejének növelése érdekében támogatni kell

a) a kutatás-fejlesztési és technológiai innovációs tevékenységről, annak eredményeiről szóló ismeretterjesztő, népszerűsítő, azok előnyös hatásait és esetleges kockázatait feltáró tevékenységet, a téves nézetek elleni küzdelmet, a társadalmi ellenőrzést elősegítő fórumokat;

- b) a tehetségkutatást és a tehetséggondozást;
- c) kutatásetikai kódex kidolgozását;
- d) a kutatás-fejlesztés és a technológiai innováció, valamint a társadalom más szereplői közötti párbeszéd erősítését.

IX. Fejezet

ZÁRÓ RENDELKEZÉSEK

- 31. §** (1) Ez a törvény - a (2) bekezdésben meghatározott kivétellel - 2005. január 1-jén lép hatályba.
(2) E törvény 12. §-ának g) pontja, valamint a 20. § (2) bekezdése 2006. január 1-jén lép hatályba, a rendelkezést az azt követően kiírt pályázatokon elnyert támogatásokról megkötendő szerződések esetén kell alkalmazni.
- 32. §** (1) Az Áht. 94. §-ának (4) bekezdése az alábbiak szerint módosul:
„(4) Az (1) bekezdésben foglaltak nem vonatkoznak a központi költségvetésben jóváhagyott fejezeti kezelésű előirányzatokból, valamint a Kutatási és Technológiai Innovációs Alapból államháztartáson kívüli szervezetek részére
a) címzetten külön-külön megtervezett, vagy
b) közösen szereplő és jogszabályban meghatározott eljárásrend szerint, pályázat útján odaítélt, vagy
c) a Kormány rendeletében meghatározott értékhatárt el nem érő támogatásokra.”
(2) Az Áht. 95. §-a az alábbi (7) bekezdéssel egészül ki:
„(7) Az (1)-(6) bekezdésben foglaltak a kutatás-fejlesztésről és a technológiai innovációról szóló törvény szerinti hasznosító vállalkozás létrehozása, illetve gazdasági társaságban e célból tagsági jogviszony létesítése vagy részesedés szerzése esetében nem irányadók.”
- 33. §** (1) A Kt. a következő 17/A. §-sal egészül ki:
„17/A. § (1) A középfokú nevelési-oktatói intézmény tudományos fokozattal vagy tudományos címmel rendelkező, teljes munkaidőben foglalkoztatott pedagógusa hétévenként - tudományos kutatáshoz, vagy egyéni tudományos továbbképzésen való részvételhez - legfeljebb hat havi fizetés nélküli szabadságot (a továbbiakban: alkotói szabadság) vehet igénybe. A hét év számításánál csak a pedagógus munkakörben eltöltött időt lehet figyelembe venni.
(2) A fizetés nélküli alkotói szabadság tartamába az igénybevétel évében járó alap- és pótszabadság nem számítható be.
(3) Eltérő megállapodás hiányában az alkotói szabadság során elkészült mű tekintetében alkalmazni kell a szerzői jogról szóló 1999. évi LXXVI. törvény 30. §-ában foglaltakat.”
(2) Az (1) bekezdéssel megállapított Kt. 17/A. §-ában meghatározott alkotói szabadságra jogosító közalkalmazotti jogviszonyban töltött idő számítása szempontjából valamennyi ott meghatározott feltétel együttes beálltától eltelt időtartam vehető figyelembe azzal, hogy az alkotói szabadság legkorábban az e törvény hatálybalépését követő harmadik tanévben vehető igénybe.
- 34. §** Felhatalmazást kap a Kormány, hogy rendeletben szabályozza:
a) az e törvényben meghatározott, az Európai Közösséget létrehozó Szerződés 87. cikke (1) bekezdésének hatálya alá tartozó állami támogatások nyújtásának és igénybevételének feltételeit;
b) költségvetési kutatóhely nemzetközi szerződés alapján, illetve európai uniós forrásból kapott támogatása esetén az előleggel nem finanszírozott költségek előfinanszírozásának módját;
c) a programok értékelésének tartalmi követelményeit és rendszerét;
d) a kis- és középvállalkozások hasznosítási tevékenységét segítő garanciaintézmény működését;
e) a hasznosítás érdekében a kutatóhelyeken foglalkoztatott közalkalmazottaknak a vállalkozásoknál, a vállalkozások alkalmazottainak a költségvetési kutatóhelyeken ideiglenes jelleggel végzett kutatási tevékenységének pénzügyi támogatására irányuló rendelkezéseket.

Melléklet a 2004. évi CXXXIV. törvényhez

A Nemzeti Kutatás-nyilvántartási Rendszernek szolgáltatandó adatok köre

1. A kutatás-fejlesztési projekt címe;

2. a pályázati felhívás (kutatási főprogram) azonosítója;
3. a projektről készült legfeljebb 8-10 soros olyan tartalmi összefoglaló, amely a témavezető nyilatkozata szerint nyilvánosságra hozható;
4. a projekt azonosítására alkalmas (a témavezető által megadott) szabad kulcsszavak és kötött tárgyszavak;
5. a projekt tudományos, társadalmi-gazdasági cél szerinti és gazdasági ág szerinti besorolása;
6. a projektet megvalósító szervezet(ek), szervezeti egység(ek) neve, címe, telefonszáma, telefaxszáma, honlapcíme, adószáma;
7. a projekt kezdési és befejezési időpontja;
8. a projekt megvalósítása során kitűzött fontosabb feladatok, elérendő eredmények;
9. a projekt megvalósításában foglalkoztatott kutatók száma teljesidő-egyenértékre (FTE) átszámolva;
10. a projekt teljes költségvetése; ebből a pénzügyi támogatások összege és a támogatások források szerinti megoszlása;
11. a projekt lezárásakor az elért eredményekről készült, legfeljebb 800 leütésből álló tartalmi összefoglaló, ami a témavezető véleménye szerint nyilvánosságra hozható;
12. a projekt eredményeként létrejött hazai és külföldi közlemények, valamint hazai és külföldi szabadalmi bejelentések és megadott szabadalmak száma;
13. a projekt eredményének hasznosításáról a témavezető által készített 8-10 soros leírás;
14. amennyiben a projekt lezárásának időpontja, a felhasznált közfinanszírozású támogatás nagysága vagy forrása eltér a projekt indítását bejelentő adatlapon megadottaktól, a tervezettektől eltérő tényadatok.

Az adatszolgáltató az 1-10. pontokban foglalt adatokat a projekt megkezdésekor, amennyiben pedig azokban változás következett be, később is szolgáltatja. A 11-14. pontokban foglalt adatokat kizárólag a projekt befejezésekor kell szolgáltatni.